

NÔNG-CỔ-MÍN-ĐÀM

Mardi 4 Mai 1915.

Société Industrielle de Cochinchine

(Nam-kỳ Công-nghệ-Hội)

Ở ĐƯỜNG CHASSELOUP-LAUDAT MÔN BÀI SỐ 13. — SAIGON

Phòng việc tại đường L'ENTREPOT môn bài số 4. — PARIS

Thay mặt cho Hàng làm vỏ xe hiệu MICHELIN

HÀNG NÀY CHẾ TẠO XE-KÉO

Thượng hạng, nhẹ nhàn, cả thày làm bằng ALUMINIUM

Xe-kéo bằng thép ống cong vòng

CÓ ĐEM KIỂU ĐÈN TỎA CẦU CHỨNG

Tại hàng này có bán đủ đồ phụ tùng xe-kéo

XE MÁY HIỆU ROCHET VÀ ALBERT

ĐỒ PHỤ TÙNG VÀ ĐỒ TỬ MÓN

Bán sỉ — Bán mới — Bán lẻ

Saigon. — Imp. S. MONTÉGOUT.

Le Directeur Gérant: L. HELOURY

13e Année N° 46 0 \$ 45

Mardi 11 Mai 1915.

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

ĐƯỜNG PELLERIN, SỐ 140, SAIGON

農賈茗談

CAUSERIES SUR L'AGRICULTURE ET LE COMMERCE

ORGANE DES INTÉRÊTS FRANCO-ANNAIMITES

MỖI TUẦN LÈ RA NGÀY THỨ BA

GIÁ BÁN NHỰT TRÌNH

Trọn một năm.....	5 \$ 00
Sáu tháng.....	3 00
Mỗi một số.....	0 15

Chủ nhơn: CANAVAGGIO

Tổng-Lý: L. HELOURY

NGUYỄN-KIM ĐÌNH

ANNONCES

ANNONCES LÉGALES

On traite à forfait. — Tarif très réduit
Về việc rao buôn bán xin giới thiệu
thương-nghị, giá rẻ lắm.

MỤC LỤC

- 1° Luận về mùa lúa năm 1915.
- 2° Bận đượt ương tri.
- 3° Âu-châu bình cách.
- 4° Sa-tràng diễn thuyết.
- 5° Biểu tấu hồi trào.
- 6° Tào Nhựt bất hòa.
- 7° Nam-kỳ thời sự.
- 8° Công vấn lược lược.
- 9° Văn-chương-khoa.
- 10° Thi tập.

- 11° Học đường đởng chánh.
- 12° Lời Rao (hội thi diễn sanh)
- 13° Thơ tin văn lai.
- 14° Phong tình bình chứng.
- 15° Vi nghĩa quên mình.
- 16° Chiều thứ bảy.
- 17° Ai tin.
- 18° Annonce légale.
- 19° Cầm sắc.
- 2° Khách thuyên Nhựt-bến.

Cấm nhặc rút các bài trong báo mà đem chỗ khác hoặc in ra làm nguyên bản.

Có bán lẻ tại tiệm: Nhơn-Lợi, 301 quai Mytho Bình-Tây, tiệm may Lê-quê-Hương, 104 Boulevard Bonnard, tiệm Lục-tỉnh khách-sang, tiệm Nam-hồng-Phát và tiệm sách J. Viêt Saigon. Lục-tỉnh nơi nhà chữ vị Thông-tin. Béatre: tiệm sách quan một Nao.

SAIGON. — IMP. MODERNE S. MONTÉGOUT.

VẢI ĐEN VÀ VẢI TAM-CÔNG

HIỆU

VẠN-HÒA

CỦA TIỆM HIỆU

VẠN-XUÂN-LONG

Chợ-lớn, đường Huế-Viên, số 19

BẠCH

cũng chửi quí khách rở!

Từ năm 1897 tại tiệm tôi có nhuộm vải đen và vải tam-công, dùng thứ vải tốt mà nhuộm cho nên màu nó tươi, dầu mưa nắng cũng chẳng phai dặng, giặt thề nào cũng không trở. Sản phẩm các thứ vải bán nơi tiệm khác thì nó tốt hơn xa lắm. Chửi quí khách trong Lục-tỉnh đều rõ biết.

Nay tôi lại ráng công làm cho hơn khi trước và lại bán giá rẻ hơn.

Tôi muốn cho hiệu tiệm tôi rạng danh, chẳng phải là lo cần lợi mà thôi.

Xin các quí khách chiểu cò mua thử mà dùng thì mới rõ biết là sự thật.

Cũng có kẻ giả mạo hiệu vải của tôi nên tôi phải làm giấy riêng mà để trong vải này có hình con cá « kim ngư » màu xanh và lại có hình của tôi ăn hành, dặng chửi quí khách xem tương mà khỏi lầm sự giả mạo.

VẠN-XUÂN-LONG, kính.

萬春隆內

任第...街

記為金

啟者本號精染烏布及三... 洗不變與市上所染不同... 布面有蓋白粉印並有鐵印... 近來奸商混假日熾特加金魚標... 諸君光顧請認內外標庶不致... 萬和染坊謹白

NAM-NGUYEN-LOI

PHÒNG NGỦ VÀ TIỆM CÚP TÓC

Đường d'Adran môn bài 98

SAIGON

Kính còng chửi quí vị trong Lục-chân đặng rỏ. Nay tôi có làm cây tại Xuân-lộc, nào là cột cắt nhà, hệ, sức đủ thứ, bằng cây điều mộc, (sao, gỗ, càm-lai, càm-xe)

Xin chửi vị cò cần dùng mấy thứ kê trên đây, viết thư cho tôi mà thương nghị, tôi lấy làm vui mừng mà trả lời, định giá nhẹ mà cây lại tinh hảo.

HUYNH-VĂN-NHUNG.

TIỆM KHÁC CON DẤU

Kính trình còng chửi quí vị: Tôi có lập tiệm CON DẤU bằng đồng còng các loại kim-khí khác. Chửi quí vị ai muốn dùng kiểu nào, tôi sẽ làm cho vừa ý.

Gravure Artistique et Commerciale

TÀNG-VĂN-PHA

GRAVEUR

SAIGON, Rue d'Espagne N° 51, SAIGON

TIỆM MAY

và bán hàng tàu

Kính mời Chửi-quí-cò trong Thành-phố còng các đấng hảo tâm Quí-khách Lục-châu chửi Quí-vị muốn dùng may xiêm áo cách kiểu thề nào, hay là mua xuyên lãnh hàng tàu, xin niệm tình đến giúp nhau lấy thảo.

Tiệm tôi có thợ Huế, cắt, may đủ cách kiểu đương thời dặng; tiền công may và giá hàng giẻ đều nhẹ. — Còn sự khéo vụng tôi chẳng dám khoe khoan quá lễ, xin đến may một lần thì rõ việc khéo không. Lối vô lễ tạm mời, xin Quí-cò niệm tình, đến giúp nhau cho nên cuộc.

Mme NGUYỄN-HỮU-SANH

116, quai Arroyo-Chinois gần ga xe lửa (Cầu-Ông-Lớn) SAIGON.

TIỆM THUỐC TÂY

HIỆU

Pharmacie Normale

Chủ tiệm là ông H. de MARI và ông F. LAURENS kẻ nghiệp cho ông MOLINIER

(hiệu cũ là tiệm F. BERENQUER).

Tại bốn tiệm có bán đủ thứ thuốc hoàn, viên, tán, rượu nước còng là bá thảo, máy châm chít, đồ phụ tùng theo y-nghệ, nước suôi kim thạch, đồ bó gít.

Bốn tiệm có trữ si các thứ thuốc chuyên môn langsa và ngoại quốc.

Tiệm PHARMACIE NORMALE thiết là to trọng hơn các tiệm cả Đông-dương, từ thuở nay, danh bất hư truyền tại Nam-kỳ có thân chủ ở khắp Trung-kỳ, Cao-miền và Lào.

Tiệm PHARMACIE NORMALE ở đường Catinat môn bài số 89, có một tiệm nhánh tại Chợ-lớn.

Tiệm PHARMACIE NORMALE vẫn có một mình được vận bán thuốc to langsa có hơn 100 tiệm rất lớn tại Chánh-quốc chọn cho vào vận ấy.

Tiệm PHARMACIE NORMALE chịu thuốc cho sở Châu-thành Sài-gòn, Chợ-lớn, sở Thương-chánh và các tỉnh to Lục-châu còng các hội Phước-thiện trong Nam-kỳ.

Tiệm PHARMACIE NORMALE bán ra nhiều lắm, nên có thuốc mới chở qua luôn luôn.

Tiệm PHARMACIE NORMALE là tiệm có sắm đủ đồ, cuộc tiệc chụp hình, và một mình chịu đồ ấy cho Nhà-nước.

Tiệm PHARMACIE NORMALE có sắm người để lo việc gửi thuốc trong các tỉnh rất tuyệt, làm việc kỹ càng nhậm lạ.

Quán nhứt trình Nông-Cô-Min-Dam, đường Pellerin, 140,

SAIGON (Thượng-lầu)

VÔ RA THÔNG THẢ

VỎ-XE HIỆU R. GUÉRY

Làm tại Saigon và dùng cao-su (Caoutchouc) NAM-KY

Vỏ xe máy (Tringles)	3 \$00
Vỏ xe máy (Talons)	3 40
Ruột xe-máy	2 20
Vỏ xe kéo	8 00
Ruột xe kéo	3 50

Hàng ở tại đường Philippini. — Môn bài số 17 SAIGON

Ai ở Lục-châu gởi thơ mua món chi bản-hiệu sẽ gởi theo nhà thơ đem tiền đến đó lãnh đồ.
Ai muốn xin sách để giá cả mỗi món thì bản-hiệu sẽ gởi cho lập tức.

La maison expédie partout en colis postaux contre remboursement. Mais les clients sont priés de joindre une certaine somme à la commande. Demander le catalogue qui sera expédié gratuitement.

MINH CÁO

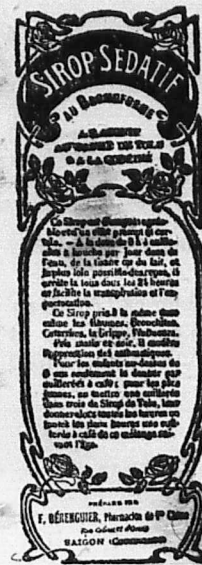
Kính Minh-thành diễn nghĩa, in lại lần thứ hai, tại chùa có 500 cuốn, phụ nhiều hiện kính Phật và bài thuốc rắn hiện nghiệm. Và hai tuần lễ thả in rồi kính Vĩnh-mạng (cũng kính Ông) dịch 2 lớp nghĩa và phụ nhiều bài thuốc sanh sữ. Và kính Phò-môn (Phật) 2 hiệu này in 4000 cuốn. Phát thi cho kẻ nghèo, chùa cũng chịu cho tiền có (timbres) mà gởi kính, còn nhà có ăn, xin cúng lại dựng in thêm nữa, và có thơ một vị quý chức ở Bentré, nói có người ở Batri, không nghề làm ăn, con nhà danh giá, rảo xóm phát kính quyền tiền, dạy tôi rao cho chư-vị từ-tâm rõ biết, kéo lăm mà cũng cho kẻ gian. Tôi không rảnh 1 phút mà ra khỏi chùa, duy có đi nhà in Saigon mà thôi, trảng tôi có hai cái theo, hồi phở té vấp cạnh văng một lạng bên tả, xóc miễn chén lòi thịt 1 vít bên hữu, có bệnh điếc, đi có kẻ tùy tùng, kéo xe nô cứng, ở tại chùa, ai thỉnh thì vô, tôi cũng không đem đến nhà ai mà nài ép! Công đâu dự mà đi khắp từ phương?? Kể ấy xưng mạo tên tôi, chẳng rõ kính ấy nơi nào, có lẽ y mua với nhà in mới có, nên xin chư-vị hảo tâm, có lòng làm phước, phải kỹ xét cho rành, kéo lăm tay gian lương gạt thì uống lăm, và cũng mang tiếng cho tôi.

Bienhoa, le 23 avril 1915.

Chùa Quan-đè.

Đệ-tử: MACH-QUẮC-THOẠI.

Certificat du contrôle n° 9. Bộ tại làng Tân-uyên, tổng Chánh-mỹ-trung.

Sirop Sédatif BÉRENGUIER au Bromoforme

TRỪ BỆNH HO THƯỜNG, HO LAO, HO TÒN HO HƯ PHỒI, THÙNG

Thuốc nước đường này mùi dịu dần, chữa bệnh chóng vánh chắc chắn. Dùng ba bốn muỗng lớn một ngày, uống riêng một mình nó hay là uống chung với nước trà hay là sữa nấu cho nóng. Uống như vậy thì hết bệnh ho lao, ho tòn. Uống sớm mai và chiều thì bớt bị ngột hơi. Con nít trên năm tuổi mà thôi uống một ngày một muỗng nhỏ, Còn con nít nhỏ hơn, pha một muỗng nhỏ thuốc này vào ba muỗng nước cho nó uống một giờ hay là vài giờ một muỗng có pha nước như vậy.

Một ve : 1 \$ 20.

Trữ tại tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE Ông H. de MARI và F. LAURENS nối nghiệp cho ông BOLLIER tại Sài-gòn-Chợ-lớn.

Le Laxatif
dont l'effet est
le plus rapide et
le plus sûr c'est les
Grains Celler

Souverains contre la constipation opiniâtre et ses fâcheuses conséquences :
Hémorroïdes, Humeurs, Névralgies, Gastrites, Congestions, etc.
La Boîte : 1 fr. 50
Demandez Échantillons gratuits dans toutes les Grandes Pharmacies Françaises
DÉPOT GÉNÉRAL : Pharmacie BAILLY, à Tarbes
GROS : Simon et Merveau, 21, rue Michel-le-Comte et Société de Droguerie, 6, rue de Valenciennes, Paris.

THUỐC TRI BÓN

Chứng này tuy là khi mới phát, coi lấy lắt, mà nếu không lo trị thì sau nó biến sanh ra nhiều bệnh : Nhưc đầu, chóng mặt, không biết đói, ăn không tiêu, miệng hơi hám. Làm cho huyết hư, tui thường sanh ra ghê, chốc khó chịu. Cũng có khi sanh bệnh nặng hơn nữa, như hư trường, đau gân, kiết. Chứng này có thuốc toàn **GRAINS CELLER** trị mới hay. Thứ thuốc này bảo chế bằng những thứ cây thần diệu, ai uống cũng được. Uống vô thì không có phá và không sanh chứng đau bụng, uống lâu chứng nào, càng tốt chừng ấy.

CÁCH DÙNG : Tối chừng đi ngủ, uống 1 hoàn, như không phải thì uống 2 hoàn, uống như vậy chừng 5, 6 bữa, rồi ngừng 5, 6 bữa sẽ uống lại. Như có thiệt khá, uống nữa hay là thôi cũng được. Con nít dưới 4 tuổi uống nửa hoàn, từ 10 tuổi sắp lên uống 1 hoàn.

Thuốc này giá một hộp 40 hoàn là 0 \$ 70. Có một mình tiệm thuốc **Pharmacie Normale**, ở Sài-gòn, đường Catinat và Chợ-lớn đường Marins có bán mà thôi.

BIJOUTERIE PARISIENNE

Nhà bán đồ nữ trang hiệu con Rồng Vàng
 ở ĐƯỜNG CATINAT MÔN BÀI 130-132 NGANG NHÀ IN L'UNION
 (Xuất nhập bất cấm)

Tôi đã thường buôn bán đồ nữ trang cho các cô đơn bà Annam & Saigon và Lục-tỉnh, nên chúng tôi mới biết ý các cô hay dùng món chi.

Nay tôi có đặt làm tại nhà hàng ở Paris những đồ nữ trang nhiều kiểu lạ và rất xinh tốt lắm cho các cô dùng, nay xin các cô đến nhà tôi mà xem chơi. Những là bông nhận hột thủy xoàng, cà rá, giầy chiến đeo cổ, médailles và médaillons nhiều kiểu lạ và hột thủy xoàng nước trắng lịch sự vô cùng của tôi làm riêng cho mấy cô. Nên tôi có lòng cho các cô hay rằng tôi cũng làm ra đồ nữ trang nhiều kiểu rất tốt lạ cho các cô đơn bà Annam.

Vậy tôi trông cậy cho các cô đến viếng tiệm tôi một lần thì tôi sẽ tiếp rước các cô tử tế.

I. GIUNTOLI.

La Mutuelle d'Extrême-Orient

HỘI TƯ CẬP PHƯƠNG VIÊN-ĐÔNG

Góp đến 477 đồng bạc trong 159 tháng, đến hết năm thứ mười sáu thì được lãnh từ năm trăm cho đến một ngàn đồng bạc.

Từ năm thứ nhất đến năm thứ mười sáu, mỗi năm xỏ số mười hai kỳ, lúc xỏ số thì hết thầy mọi người ai cũng được coi.

Người nào bằng lòng đóng trọn một phần phải góp mỗi tháng 3\$00, đóng nửa phần phải góp mỗi tháng 1\$50, đóng một phần-tư thì phải góp mỗi tháng 0\$75.

Ai bằng lòng đóng luôn trọn một lần thì phải góp 400\$ mà thôi, nhưng đóng như vậy lúc xỏ số, người nào góp một phần thì được lãnh trọn một phần, người nào góp nửa phần, thì được lấy nửa phần, người nào góp một phần-tư thì được lấy một phần-tư mà thôi.

Một năm có mười hai kỳ xỏ số

Mỗi tháng, đến ngày 15 tây thì xỏ số một lần

CHỨC DỊCH COI VIỆC HỘI

MM. H. SESTIER, Cựu Khám-sứ, làm chủ hội.

H. DEBEAUX, Tòa chủ hội-đồng Thương-mại tại Hà-nội.

PORCHET, Tòa chủ hội-đồng Thương-mại tại Hải-phong.

RAI LISTE, Lãnh Trưởng.

MM. CHATAIGNEAU, Thanh tra việc tính toán & Tòa án Đông-

Đương.

A. DEBEAUX, Tây Thương.

PHẠM-MANH-XỨNG, Tư-tài, Bắc-kỳ Nghị-viện.

Bản hội ở tại đường Paul Blanchy, môn bài 109, SAIGON.

TÂN ĐỜI THỜI BÁO

JOURNAL DES JEUNES GÉNÉRATIONS

NÔNG-CỔ-MÍN-ĐÀM

Mardi 11 Mai 1915. N° 46

TÂN CHỦ BÚT

Luận về mùa lúa 1915

Bởi có làm sao mà lúa đứng tại ruộng đồng miền hậu gian bị tiếm háp?

Bởi có làm sao những lúa đứng tại ruộng đồng, không tiếm háp mà bông trái chẳng đặng trụng.

Lúa đứng tại ruộng đồng miền hậu gian chẳng phải cả thầy đồng tiếm háp duy có chỗ phải bị tiếm háp, các việc cây lúa bị tiếm háp như sau đây:

1° Mùa lúa cây trồng năm 1914 việc canh cây đặng kịp thì tiết, bụi lúa đứng tại ruộng trong tuần tháng 9, 10, 11 coi đều tốt có lẽ qua mùa khô năm 1916 cắt gặt ắt phải đặng trụng, nhơn dân vui lòng sao sao năm tới phải trụng mùa, vì lúa đứng cái làm bông rồi và nước dưới gốc lúa có chỗ còn chừng 0^m10 dưới một tất đến tháng chạp đều khô thì cây lúa trở đều và no gạo lý phải trụng chẳng sai. Song rủi cho con nhà nông phu sự vui mừng chưa dứt kể sự lo buồn dần theo, sự nên hư lẽ tại trời sở định, đề đầu tháng 11 cuối từng đến tháng chạp 12 trở lại trời mưa có hai đám rất lớn làm cho cây lúa phải mang bệnh, ban đầu ít sau nhiều, truyền nhiễm xa gần cả thầy chỗ nào có bị mưa thì hư hại buổi lúa sẵn sượng lá thì dóm đỏ đen, cọng thì úa cọng thì khô, chung quanh buổi lúa bắt ngoài chết lẫn vô trong một công đất chừng năm bảy chỗ, chỗ bằng chiết đem chôn vườn ruộng đôi ba thước tây, có chỗ lang bì theo giồng hoặc giữa láng, trong một chục công đất phải bị hao ít nữa là 3 công đất, còn chỗ không

hao chết còn lại trong 10 buổi lúa thì bị mang bình hết 4 buổi.

Xét kỹ các đệp hư hại như vậy :

Thường năm lúa cây rồi tại ruộng qua tháng 11 đi chi tháng chạp thì trời dứt mưa đất đồng nhờ nắng già khô sắc nước lần lần buổi lúa nóng nước gốc nở mau và đất mau khô cây lúa đứng cái trở bông vững vàng là vì trong lúc ấy nắng hạng sắc rúc phèn xuống đất hết, nên gốc lúa đặng sỡ sơ khỏi sự ràng buộc ở nơi gốc lấy nước trong làm mạnh thơ thời mà trở bông trái song chưa kịp làm bông đòng cho đều bị trời mưa vào mấy đám chỗ đất nào vừa ráo mặt hoặc còn chút ít nước bị nắng nóng nay tiếp đặng nước mưa nhiều mát đất phèn vỡ mặt đất nổi lại, xét khi nước cả phèn trong hơn nước khi trước còn lại, thì nước phèn ấy ngập gốc lúa bề cao ít gì 0^m15 tới 0^m20 thì làm sao cho khỏi ngập những rễ lúa còn thấp tới nửa buổi, kể dứt mưa trời nắng lại phèn sắc xuống như củ thì bị nước nóng trời nắng làm cho phèn bó gốc lúa và rễ lúa hóa ra bịnh trọng, ban đầu lá nó điếm đóm đỏ đỏ hoặc có khoen đen đỏ không cùng kể lâu ngày khô lá thui đọt mà lụng xuống, đã vậy mỗi gốc cây lúa lại sanh đệp đều có con sâu nhỏ nhỏ như con sâu gạo trên lưng có 2 sọc đen từ đầu chạy tới đuôi, đầu đen ở theo mấy ống lúa ở gần gốc lúa.

2° Lúa đứng tại ruộng đồng không tiếm háp mà bông trái chẳng đặng trụng.

Bởi các có nghĩ ra như sau đây :

Phép đất đồng theo cổ lệ phải cấy

dứt tay trong tuần tháng 7 phàm có trẻ nẩy từ 15 tháng 7 tới rằm tháng 8 annam phải cho rồi, còn chỗ nào cây mạ không đặng vì đất nước ít thì phải cấy từ tháng 8 tới tháng 9 annam cho dứt tay thì cây lúa mới có vững vàng tới ngày sai bông trái.

Duy sai tục là theo khi trời đất, thường có nhiều năm cây muện màng tới tháng 9 cúi qua tháng 10, tới ngày bông trái cũng đặng trụng, nên tục con nhà annam ta thấy vậy nói rằng trời biểu cấy muện chặt ăn, đồng đua nhau cấy cấy rập ràng có năm thất ða le lưỡi sao hãy còn y kiêu hoài, còn những người dữ theo tục lệ coi lại không trụng mấy, chớ mỗi công đều có lúa. Phép cấy mạ cách nào tới ngày nhiều ít không mất số lúa mỗi công, còn cấy lúa cây có năm trụng bội nhị có năm thất mất lúa ruộng.

Đã vậy còn nói cứng rằng: hết năm nay gây năm khác chẳng lẽ trời hại. Nào có phải vậy đâu bởi nơi nhơn lực biến nhất ngày tháng kịp kỳ không lo cần phát cấy, măng đi ngao vu chơi bởi kể thì nói không gấp có cấy sớm nữa ăn lá, kể lại nói cấy muện trụng to, măng việc cu cò mà bỏ qua ruộng rẫy tới ngày gặt rút làm tuần ma vật thầy sai phát lấy đặng, lấy thua khuất nước cào đùa cây bươn miêng lấy cây cháng đất, làm như vậy sao gọi rằng trụng, có kể lại bản rằng có phát khuất nước miêng trụng đất lo gì tới ngày đôn bà cấy họ dậm trên đầu nó cũng phải ủng đầu mà chết. — Ấy là đều nói tưng của mấy cậu nông phu biến nhất, làm như vậy cấy cây lúa tới ngày ra chỉ có buổi sậm sậm

hoặc rẽ cây hay lá cây, ván, ván, dầu cho hôi dưng thế nào đi cũng rắng mà uống, dăm chẳng dăm, bột chẳng bột lâu ngày gầy mòn thân thể mà bỏ mình. Nếu phải vẫn số thà chết cho rồi sống chi lấy lát báo vợ báo con cho đến đời anh em quyền thức thấy vậy cũng chẳng dám đến mà thăm, sợ truyền nhiễm, mà thật cũng có như vậy cho nên sợ rất phải.

Văn nghe có một mình như trình Nông-cổ nhiều người coi, và lại chữ vị khán quan đều hảo tâm bấy lâu người rất đông nên tôi gửi thơ này xin ông chủ bút thi ân ân hành giúp mong ơn chữ danh sự trong lục châu có phương hay gửi toa đến ấn hành vào chương báo cứu đồng bang làm ngời.

Những người có bệnh trên đây đều ngưỡng mặt đời thầy chẳng khác nào như cây khô chờ nước.

Ít hàng trước kính chúc sự quán vĩnh viễn và chữ vị khán quan đặng phước thọ khương cường phòng giúp Nông-cổ lộ đồ vững bước.

Nay kính,
Mai-thành-Phụng.

Bổn-quán sáng lòng ân hành những bài ngoại phương cứu chúng bệnh trên đây, xin đồng bang chữ sĩ gửi đến giúp nhau làm ngời.

N. C. M. Đ.

Phong tinh bệnh chứng (1)

Tôi từng thấy trong bọn đồng bang mình, cũng là người ngoại quốc ở Đông-dương, nhiều người vì bởi ham vui cuộc phong tinh huê nguyệt, mà

(1) Cẩm phước không được in lại hay là làm sách.

vương mang phải bệnh độc dữ vô cùng, làm cho thân thể rất nên khổ sở. Lắm kẻ vì nghe lời rừ-quên, theo chúng bạn câu vui, ai hay hứng cảnh lại phát dục tinh, gây việc trắng gió mà hóa nỗi mang sâu deo thãm. Nhiều người vì bởi lòng tham dâm dục, một chồng một vợ chẳng vừa lòng, hoa cũ ong xưa đi về đã chẳng; nên không nài khó nhọc, chẳng sợ hư hèn, đập đường tâm tôi những người lạ đặng đổi sự ân tình, hao tổn bạc tiền cũng không ngại. Chẳng hạn, gái bán phấn rước đưa sớm tối, chiếc thuyền quyền chèo biết bao nhiều khách tài tình, ong thoát ra, bướm đã thoát vào, màu hoa tuy tươi tốt, chớ nhụy đào đã bầm, rữa.

Khốn thay! cuộc vui không mấy chấp, mà tai hại kẻ quoaanh năm, đau ốm vô cùng, cang hệ thiết gớm ghiết. Gẫm cái nợ tình quả nên ác độc, vẫn vương lấy trả sao cho hết. Thâm thay cho người bạc phận, làm bệnh như ôm dạ sâu tư, ôi tình ôi, đã biết đại, ăn năng đã quá muộn!

Bởi thấy bệnh vô loại càng ngày càng lừng lẫy, cuộc phong tinh càng bĩu càng tấn thêm, nên tôi xin chủ-bút N. C. M. Đ. cho tạm gửi vài bài, mà tỏ đều lợi hại. Đã biết rằng chữ khán-quan cũng rõ thấu các đều tai hại cuộc trăng hoa, nhưng mà e còn có chỗ chưa tường, nên tôi xin rút ít bài trong cuốn sách PHONG TINH BỆNH CHỨNG của tôi mới đặt ra, mà ấn hành vào tờ báo chương này cho các ngài nhân lãm. Tôi chắc rằng không dám in cả cuốn ấy vào đây, vì sợ làm cho choáng giấy như trình, mà mất hết những lời châu ngọc, lại e nỗi nói năng què kịch mà ra thó tục nghịch tai, rành mạch theo cách thuốc men, thì trái đều phong hóa, là sự chú-ý của như trình.

Từ ngày tôi in cuốn sách NAM-NỮ HÔN-NHON SINH-DỤC VỆ-SANH ra mà chỉ về những điều ích lợi trong cuộc vợ chồng, thì trong Lục-châu có nhiều ông hảo tâm, gửi thơ đến tặng khen, thì tôi thiệt rất đời ơn quảng đại,

chính hềm vi tri siêng tài sơ, thâm fđ nỗi không bề lẩn hóa. Nhưng mà mắt đã thấy những điều hữu ích, nở khoanh tay ngồi ngó sao đành, nên cũng bài bưng giúp ích với đồng-bang, may mà chẳng phụ cũng gọi rằng phước vậy!

I

Cuộc phong tinh là đều bại hoại cho phong hóa.

Ghé mắt xem trong các cuộc đời, thì chẳng thấy con người ta ham sự gì bằng sự phong tinh huê nguyệt; chẳng có cuộc nào mà làm cho mê mẩn lòng người bằng cuộc gió trăng, ong bướm; mà cũng không có sự chi làm cho nhọc lòng người bằng sự trà đĩnh từu điếm.

Ít có người dám xưng rằng đã thoát khỏi vòng phong nguyệt, vì thế tục mà không có tinh thì rất nên bàng lảng. Nhưng mà kẻ có trí xét đều hư thiệt, thấy nạn người mà giữ vẹn thân mình; người vô tâm, ham vui trước, chớ không nghĩ đến họa sau, nên không kềm chế ngọn lửa lòng, để cái dục tâm xuôi đều dâm-ô quá độ. Bởi vậy nên không kiên nê niếp, chẳng kẻ nhơn luân, sá bao sự phong hóa cõi trần, gương tốt xấu, lo chi cho nhọc trí.

Lấy nhiều tiền mà gheo hạnh, không nài mắc rẽ với ai, miệng là được loan phụng sum vầy, thì dầu hao tổn bao nhiêu cũng không tiếc. Lòng người thường hay tham của, để ai chẳng biết, tiền bạc nhiều thì trình tiết cũng lắm khi xiêu. Đánh hơi đồng, kẻ danh giá cũng còn liều, hưởng chi bực học sau, thiếu trước. Dầu có chặt dạ, trao đổi từ dục, có bầy rưởi xanh chực sáng đó chi, miệng lảng lười mới thãm thì, ngon ngọt nhỏ to dành giở. Bởi thế nên mới có sự phong tinh, kẻ thì chác lấy sự vui chơi, người thì buôn đều huê nguyệt, Càng ngày càng biến sanh ra nhiều đều trái lẽ, làm cho mất cách lịch sự trong thế gian, làm cho bại hoại phong hóa.

Kẻ vô ngãi thừa theo điệp ham vui của người, mà chác lợi; lập ra nhữn-

chốn buồn hương bán phấn, trao chác gạt lờng, bày ra nhiều cuộc chơi phong tinh vô đạo mà thú lợi. Thiệt là nghề nghiệp xấu, chớ đồng tiền không xấu, người vô nghi chớ bạc chẳng phụ ai!

Những kẻ ấy, vì ham mỗi lợi, mới rừ quên trẻ đại khờ, cho sa vào nẻo đoạn trường, vào đàng thất đức. Ấy là làm gương xấu cho xã-hội, làm cho nhẹ thể sự trình bạch và diên đức hạnh.

(Sau sẽ tiếp theo)
NGUYỄN-BÍNH,

Lương-y Bộn-quốc,
Kiếm lãnh cuộc báo-dương,
Tinh Hà-tiên và nhà-thương Pháo đạ.

Vì nghĩa liêu mình

Nói rồi ben dác Bá-Đào đi được mười dặm, Bá-Đào nói «Tuyệt xuống như thê, đi sao thâu phòng đi, vậy thì em mau tìm chỗ nghỉ chơn rồi sẽ lần dò đầu thỏ.» Giác-Ai trông thầy ben đảng có một cây gĩa, mà bé quá tàng chỉ che vừa bước một người; Giác-Ai mới dắc anh, vào ngồi dựa góc cây nhờ bóng.

Bá-Đào bảo em đi bề nhánh khò đánh đá lấy lửa đốt lên mà hơ cho ấm, Giác vàng dạy ra đi; chấp lâu vật củi về, xây thầy Bá-Đào cõi tuốt áo quần gói lại một gói, rồi khoanh tay ngồi đó.

Giác-Ai thất kinh, hỏi anh làm gì như thê?

Bá-Đào đáp rằng: «Anh đã nghĩ cả mọi đường không thê nào đi được. Chú hãy nghe lời tôi, kẻo mà trễ hội. Vậy chú mặc lấy áo quần này rồi quai gói mà đi, tôi nguyện gói năng sương cho hóc vắn.»

Giác-Ai ôm anh và khóc và nói rằng: «Thà ở đây chịu chết cả hai, tôi nở nào bỏ anh mà đi cho đành dạ.»

Bá-Đào nói: Tinh như thê thì có ích chi chớ ai «Chết hết cả hai nhờ ai chôn hải cốt.»

Giác-Ai nói: «Như thê thì em tinh nguyện nhường quần áo lại cho anh mặc rồi mang lương thực mà đi, để mặc em ở đây chịu chết.»

Bá-Đào rằng: «Anh thường hay bệnh hoạn, em còn trẻ tuổi lại mạnh khỏe hơn anh nhiều. Và lại việc van chương chữ nghĩa anh cũng kém hơn em, vậy em phải nghe lời anh mà sang nước sở, may được nên danh hiển vinh phụ mẫu, anh chết cũng vui lòng. Thôi, em đừng dấn dâ, hãy đi cho kiệp.»

Giác-Ai cứ nhất định không chịu đi, Bá-Đào mới toan đàm đầu xuống suối mà tự tử.

Giác-Ai lật dật công lên để dựa cội cây, lấy áo quần đắp diêm. Bá-Đào lại xô ra.

Giác-Ai toan khuyên giải anh hết sức, mà trông thầy sắc đã biến, tay chừng lạnh như đồng, không nói năng gì được, chỉ lấy tay khoát bảo em đi.

Giác-Ai thấy anh mặt rói, nghĩ rằng nếu mình dấn dâ ở đây rồi cũng chết rét, nếu mình cũng chết, lấy ai chôn cất anh mình!

Sự bắt đât đi mới lạy anh và khấn rằng: «Vong hồn anh linh thiên, xin phủ hộ cho em mạnh khoẻ đi tới nước Sở được chút công danh, em sẽ về chôn cất anh từ từ.»

Khăn rói ra đi chắt lười than thãm, một bước một ngó chừng,

lụy tuông không dứt.

Giác-Ai chịu đời chịu lạnh lán hối sông đèn nước Sở tìm chỗ nghỉ ngơi.

Sáng bữa sau vào thành hỏi thăm người, phải làm cách nào mà vào ra mắt vua cho đặng.

Người ta đáp rằng trước đền vua có cất một cái nhà để đãi khách, cất một ông quan Thượng-dại-phu tên là Bùi-Trọng ra đây để tiếp những người hiển sĩ bôn phương.

Giác-Ai thàng đèn nhà tân quán, vào hầu quan Thượng-dại-phu.

Quan Thượng-dại-phu thấy người tuy áo quần lam lụ, mà tướng mạo khôi ngô, mời hỏi hiển sĩ ở đâu mà đến?

Giác-Ai thưa rằng: «Tôi người quán châu Ung, tên là Dương-Giác-Ai. Vì nghe tiếng chiêu hiển nạp sĩ nên tôi đến đây xin chức mọn lập công.»

Sáng hôm sau mới lấy việc học hành sách vở hỏi thầy Giác-Ai.

Giác-Ai hỏi đầu đáp đó thông suốt như nước chảy. Quan Thượng-dại-phu bằng lòng lắm, vào tâu vua.

Vua cho đời vào ngay và hỏi làm cách nào cho nước giàu binh mạnh.

Giác-Ai làm mười bài dưng lên, trong mười bài ấy đều nói các việc cần kiệp trong nước nên làm.

Vua Nguyễn-Vương xem rồi mừng lắm, truyền làm tiệc đãi Giác-Ai, phong chức trung Đại-phu, bang cho một trăm lượng vàng và một trăm cây lụa.

Giác-Ai lạy tạ ơn song chẳng màng lại thêm roi lụy.

Vua trông thầy thất kính phán hỏi rằng: «Làm sao mà khanh

khóc như thế? »

Giác-Ai mới tâu hết các việc Bá-đào nhường áo nhường lương cho vua nghe, vua lấy làm cảm động, thương xót. Các quan trong triều đều thương tiếc cả. — Vua lại hỏi bây giờ khanh muốn thế nào?

Giác-Ai tâu rằng : Tôi xin phép về chôn cất anh tôi xong rồi, tôi sẽ trở lại giúp việc nhà nước.

Vua bèn truy phong Bá-đào chức Trung Đại-phu, bang cho nhiều đồ tẩm liệm, làm mã, và sai người bang xe, ngựa, cùng đi với Giác-Ai.

Quan Trung Đại-phu từ giả vua, rồi đi lên núi Lương-sơn. Tim đèn gốc cây dâu thì thấy thấy hầy còn nằm đó, diện mạo như lúc sanh tiền.

Giác-Ai lạy khóc, rồi đòi làng đèn dạy tìm chỗ mà chôn. — Chọn được một chỗ địa thế đẹp lắm.

Sai người nân nước lá tằm rửa thầy Bá-đào xong rồi, mặc áo đội mào chức Trung Đại-phu, rồi mới liệm, đưa đi chôn, trong quan ngoài quách. — Chôn rồi đắp mã, xung quanh xây tường, trồng cây, và cất 1 cái nhà thờ trước mã, cách ba mươi bước. Tạc tượng đồng như hình dung Bá-đào để thờ dựng bia.

Treo bản để cho đời sau thiên hạ biết. Lại cất một cái nhà gạch một bên nhà thờ để người ở giữ mộ thấp hương cúng nước.

Mọi việc xong rồi làm cỗ tế lễ, than khóc thâm thiết, kỳ dịch trong làng và những người đi theo đều rơi nước mắt.

(Sau sẽ tiếp theo.)

Mme Nguyễn-thị-Định, Commerce 45, rue Pont en Bois, Hanoi.

Chiêu thư bày

Buổi chiêu thư bày, lời sáu giờ bốn mươi ghê rượu ngửa để tiếp quan binh ấy là tiệc tiên hành của hội Khuyến-học đưa quan binh Nam-kỳ đảo Âu-châu xuất trận. Có đọc bài chúc cho quan binh Nam-kỳ khuyến tận tâm báo quốc cho rõ tiếng đồng-bang và cầu xin cho đất lộ bình an, trái mặt chôn chiến trảng, phơi gan đến nợ nước.

Tiệc vừa xong, Cửu-Long-Giang xin dựng Champagne tổng-từ; quan-binh rất vui lòng, rất cảm ơn, song không khản nhậm, vì rượu đã vừa, nhưng bởi Cửu-Long-Giang quyết một, nên quan-binh nhậm mỗi vị một điều cigare lay thảo. Tiệc tiên hành rất trọng, đờn ca trợ hứng vui thay, coi bộ quan binh thầy mừng lòng, không chút nào bị lụy.

Những tay trợ hứng cũng là bạn Tư-Triều, chỉ có thêm một tay đờn Tam là Tám-Hạnh và một tay thiêu-nữ tuổi ước 12, đờn ca lãnh lót. Trong bạn thiêu tay đờn cô. — Tựu-khách ước phải chi Cửu-Long-Giang rước Mười-Lịch tới đờn, thì bạn nhậm càng thêm lịch lãm.

Ai Tin

Ngày mồng sáu tháng năm tày, bốn-quán tiếp diễn tin Sadéc báo rằng ông Hồ-văn-Trương viên chức làng Tân-qui-Đông quận Sadéc là linh thung của ông Hồ-văn-Lang thơ ký Saigon phụ-bút N. C.

M. Đ., đã tị trấn. Bốn-quán kính lời phân ưu cùng ông Hồ-văn-Lang và gia quyền. N. C. M. Đ.

Khóc ông Hồ-văn-Trương viên chức tại làng Tân-qui-Đông Sadéc mời từ trần

Nghe tin Hồ-Phủ ruột bầu nhau, Sớm tách làng tiên nở phụ nhau, Bấy khúc cảm thì vì thiếu bạn, Nhất ngày ngậm vịnh luôn rơi châu, Khen niềm hiếu-hữu trên hòa dưới, Thương nét chơn-thành trước vẹn sau, Thâm tưởng người hơn thường hưởng thọ, Không dè bề thâm hóa ngàn đầu.

Bồng-Dinh.

Cửu-Long-Giang

KHÁCH SẠN

Tựu-lâu-khách-sạn của người Annam lập ra trong đàng phố lâu ba làng nằm bên góc đàng Espagne-Némésis, hiện Café de l'Hotel du Mekong, mới khai trương.

Tầng dưới có bán đủ các thứ rượu lẻ; tầng thứ hai và thứ ba đều ngăn phòng để cho quan khách yểu du tạm nghỉ. Phòng chia ra làm ba bực, bực ngoài hạng giường mềm nệm gối tinh hảo, xứng đáng cho quan khách nghỉ ngơi, lại sẵn có bàn ghế tử đứng bằng cây danh mộc, tiện bề cất đồ hành lý; bực hạng nhứt cũng giường sắt, mùng nệm tinh hảo và cũng có đủ bàn ghế tử kiến như vậy, song giá có khác hơn; còn bực hạng nhì, tuy kém hơn bực ngoài hạng mặt đầu, bề tinh khiết chẳng nơi nào dám sánh.

(Ngoại hạng: luôn đêm ngày 2 \$ 50

Giá phòng (Hạng nhứt: id. 1 80 (Hạng nhì: id. 1 50

Nghĩ từ năm ngày sắp lên giá phòng giảm thâu ít nữa là 0 \$ 50. — Có đồ lót lòng sớm tối. — Trên tầng chót, sân lầu phía sau, có để bàn ghế ngồi xem trăng uống rượu rất thú, lại có phòng tắm rộng rãi, để cho quan khách vui lòng; nội tiếm trong ngoài đều dùng đèn khí, quạt máy; còn tiếm công trong tiếm đều thao việc tiện bề sai khiến vô cùng.

Lời rao này thế cho thiệp mời tôn bằng qui khách — vì câu hữu thỉnh hữu lai — chớ xét như cuộc đời nay — trọng nghĩa khinh tài — lấy chữ đồng bào làm trước.

LUONG-VAN-THAN và công-ty, kính đôn.

Nhứt Tào lương quốc TRUNG-HUỆ

Quan Tổng-binh Tăng - châu thầy trong báo La Politique de Pékín.

Quan Tổng - binh Tăng-châu sang qua Bắc-thành đặng họa đồ địa thế, xuất hành có hơn một tháng nay, mới tới Hong-kong hôm ngày 25 mars. Rồi đây quan Tổng-binh sẽ kinh thành Quang-toung đặng qua Quảng-dông, ở lại đó ba ngày, quan quân và dân sự tiếp rước hằng hồi.

Quan Tổng trấn trở lại Hong-kong hôm ngày 1er avril rồi tách qua Hanoi đi ngã Hai-phong.

TÂN-SI TÔN-VAN

Có chiêu chỉ của Đức-giám-quốc truyền cho các tỉnh phải phòng-bị đặng ngăn ngừa phe Tôn-văn càng ngày càng làm náo động hơn dần.

Đức-giám-quốc Viên-thê-Khải lại có báo cáo cho hơn dần trung huệ cầm nhắc « Tây-châu » hàng lúa Nhứt-bôn và bắt những kẻ bày mưu độc sứ trong vụ này.

HẠ-THƠ

Có tin thành Paris ngày mồng bảy tháng năm này, nói rằng; Trào đình Nhứt-bôn hạ thơ qua Tào kỳ 48 giờ nghĩa là nội trong hai ngày phải đáp lại chịu phê hay là không chịu phê 21 điều giảng của Nhứt-bôn. Có người tưởng cho rằng thế nào Tào cũng phải nhượng.

Có tin ở thành Paris, ngày 9 mai cho hay rằng: Tào đã nhậm phê 21 điều của Nhứt xin.

Annnonce légale

Tribunal de Commerce de Saigon

AVIS

Messieurs les Créanciers de la liquidation judiciaire du sieur Lê-văn-Quang, négociant, 52 Boulevard Charner à Saigon, sont invités à se rendre, en personne ou par fondé de pouvoirs, le mardi onze mai 1915 à trois heures du soir, au Palais de Justice de Saigon, salle des Assemblées, pour, sous la présidence de M. le Juge-Commissaire, prendre part à la troisième et dernière assemblée de vérification et d'affirmation des créances. Ils sont priés, en conséquence, s'ils ne l'ont déjà fait, de déposer, avant cette réunion, leurs titres, accompagnés d'un bordereau de production sur timbre, entre les mains du Greffier ou du Syndic-liquidateur définitif;

Le Greffier en Chef, POCHONT.

Juge-Commissaire: M. F. FILHOL. Syndic-liquidateur: M. A. CONTE.

LỜI RAO

MẶN-SÔNG hiệu CÁI-MÀO

Tây gọi « La Couronne » là thượng hạng măn-sông. Đốt rồi tay rờ vào không rá không mốp không hư.

Dùng lâu dài hơn các thứ khác.

GIA RẺ

Có bán sỉ và bán lẻ tại tiệm LỤC-TÍNH-KÁCH-SANG (Saigon) Đường krantz môn bài số 4, trước ga xe lửa Mỹtho và Nhatrang

Cảm sắc

Trong N. C. M. Đ. số 45 tôi có hứa theo lời từ khách hỏi. — Xét nét lại kỹ càng rồi sẽ so sánh. Bởi lời hứa như vậy, nên buổi chiêu thư năm nhằm mồng 6 tháng 5 tày, tôi hiệp cùng bằng hữu đến Nam-Hồng-Phát ngồi lòng đờn ca mua vui giầy phức.

Có đến mới có biết, biết mới dám so đo, nhưng mà người đời, phần nhiều thường không hay Phán cầu chur thân, mà lại hay Bạc trách kĩ, hậu trách nhơn, lỗi mình muốn bỏ qua, vội trách người lắm lắm. — Tôi kéo thẳng ra e có chỗ đau lòng, e có chỗ hờn giận, nhưng mà phải sao, ấy là việc về phận ngời viết của tôi, thiên địa chi đại, nhơn do hữu sở hám hưởng lựa là tôi. Vậy trước khi biện phân cao thấp, TÔI HỒ LỚN LÊN cho tôn bằng quí khách rõ rằng tôi cầm ngời viết « muôn » lời luận của tôi đây dầu hay dầu dở, dầu phải dầu trái, theo ý tưởng mỗi người, tôi vui lòng mà tiếp những bài nghịch luận, song phải nhớ rằng Phi lễ vật động - Phi lễ vật thỉnh - Phi lễ vật thị - Nếu chẳng muốn nghịch luận cho ra lẽ chánh, thời kêu tôi tới phép công-binh; tới đó, mới hay đen trắng.

CHIỀU THỨ NĂM

Viết chưa rời tay, đồng hồ đã quá năm giờ rưỡi. Sức nhớ bữa qua, M. Kỳ, chủ tiệm Nam-Hồng-Phát có đến mời M. Nguyễn-kim-Đình với tôi đến dự ca-ngâm tứ hừng. — Tức thời hiệp cùng MM. Đình, Lê với một vài bạn hữu tới tiệm. Lúc ra đi bắt từ Pellerin quẹo qua Bonnard, đồ xuống đàng kinh-lấp tới Hamelin, thấy đập điều đàng bộ, nhiều tay chai chuốt trái sang, chưa biết rõ là đi đâu, song cũng tưởng đề huề tới Nam-Hồng uống rượu.

Bước vào — thấy cờ phất chéo, hình như mắng khách, kiến xao nhành đường cột ánh đèn treo, chào hỏi quan khách rồi, coi lại bàn ghế thầy đều choán hết. Buồn trong không nơi tọa ẩm, may đâu, Tựu-Bảo dọn cho một bàn để dựa cửa Hamelin.

Bị ngoài thiên hạ bao giảng như hội, đồng cho đến đời hơi gió không thể lọt vào trong, có hơi nực, song Nam-Hồng-Phát phân phiến rằng vạn sự khởi đầu nan lại thêm một mình lo không kiếp, Lại có hứa rằng: tuần này phiến lòng khách sau rồi quạt

máy chạy đều, dầu tồn bao nhiêu chẳng nài miêng dặng vui lòng quới khách.

Xem lại, trong ước dặng hơn một trăm tữ khách, trong ngoài choán hết ghế bàn, chừng dọn coi thể cũng vên vang, trên thì cờ tam sắc dưới thì kiển đề hàng, trong một Vang « điếm trang », coi lại quả mấy nàng nữ-nhật.

NỮ NHẬT

Bảy nhành Cúc sum sẽ tươi tốt gió lại qua lá thắm lao xao, chưa phải người nép chôn cung cao, song cũng lực má đào mây liễu!

Xây thấy trên bàn có đề một « băng rao » trên đề hiệu Nam-hồng-Phát, dưới đính danh các vị tài tử, nam nữ hai bên; xung hô như vậy:

Hiền giả diệt lạt

- M. Bảy Vô, Có Năm Lưu
M. Hai Khánh, Có Sáu Liễu
Có ba Đắt, Có Bảy Huê

(biệt tự là Anh)

Có Mười Quyển Có Ba?

Có Năm Cúc

Trợ hừng đồ công

MM. Thầy Ba Diêu, Thầy Tư Kiều

» Thầy Năm Huê, Thầy Hai Tự.

Thầy Nhật:

CAO-QUYNH-CU.

Bạn nữ nhật lên giầy trời khức, năm Cúc Tranh, Bảy Huê biệt tự là Anh Kim, Năm Lưu Tranh, Mười Quyển Cò, Ba Đắt cầm Độc ca, Sáu Liễu Kim, giọng thấp cao ca rất tiêu tao, phủ trăm tiếng tơ đồng phải điệu. Khả khen cho tài nữ, bốn giầy năm ngón tóa cung sâu, điệu dặng thay khúc Phụng-hoàng-cầu, khoan nhật bấy mấy câu cử khúc.

GIÁ RƯỢU

Đúng bảy giờ người bạn hữu tôi là M. Lê-quang-Giáp tới, măng rỏ nhau rồi, ngồi chung một bàn với tôi cho tiện.

Mày dầu rất cảm ơn Nam-Hồng-Phát, cho « Toa-phiến » (ventilateur portatif) giúp hơi, ấy là ơn riêng của Nam-Hồng-Phát ban cho phía bên tôi, lấy đó mà suy Nam-hồng-Phát hết

lòng trọng khách.

Bảy giờ rưỡi, đúng giờ ăn, tôi kêu tữ-bảo lại tính tiền, dặng có đi dùng bữa.

Trước khi nói về giá rượu tiệm Nam-Hồng-Phát định, tôi phải nhắc lại cho quan khách nhớ rằng trong « băng rao » tôi đã nói trước đó, rớt hàng có câu:

GIÁ RƯỢU VÀ HÀNG HÒA ĐỀU TÍNH GIÁ NHƯ NGÀY THƯỜNG

Thật quả như lời, các thứ rượu tại tiệm Nam-Hồng-Phát đều tính giá thường tữ như rượu La Bière «au đó đều lên, duy một mình Nam-Hồng-Phát cứ cầm giá thường ba cất.

NAM TÀI-TỬ

Khi dùng bữa rồi, bọn tôi trở lại Nam-hồng-Phát nữa; ngồi uống hai ve Canette La Bière có đồ công trợ hứng.

Phen này chẳng phải là nữ-nhật, ấy là nam tài-tử. Mà trong bạn nam tài-tử đây chẳng phải là tay thiện nghệ, đều là tay chức sắc, như là MM. Diêu, Huê, Kiều, Tự, và M. Cao-quyinh-Cu, thầy Nhật. Mấy thầy kể tên đây, tôi vẫn biết, chẳng phải tay thiếu dùng mà vì lợi, kỳ thật vì Nam-hồng-Phát, muốn cho Nam-hồng-Phát dặng như Long-Giang, mở mang thêm một chỗ đồn ca cho tữ khách mua vui qua buổi. Ấy là lời của M. Cao-quyinh-Cu đã phân trần cùng tôi đó. — Lời M. Cu phân nghe có lòng tốt với đồng bang thật, muốn cho dặng thương vững bước lâu dài; chưa rõ lòng người thương ghét lẽ nào, chớ như việc chẳng tham lợi chẳng vì danh cũng đáng thương đáng kính.

M. Cu cầm Tì, M. Huê Tranh, M. Diêu Kim, một thầy Độc, hai Khánh Tranh, ca, bảy Vô dờn cò. — Đờn Nam.

Phần bảy Vô và hai Khánh, sau sẽ nói đây luận tài của M. Cao-quyinh-Cu và mấy thầy. Tôi đã nói trước rằng mấy vị này chẳng phải là tay thiện nghệ, song sức biết đủ dùng

tuy tôi chẳng dám sáhn bực tri âm, chớ cũng biết phủ trăm chi điệu. Vì như M. Cu không phải tay thiện nghệ, mà thạo thông đường ấy cũng hay, cũng đáng khen, nếu như mấy thầy nong nã nghề dờn, thì tay thiện nghệ khó mà so sánh.

Cảm ơn Nam-Hồng-Phát đến mời, cảm ơn M. Cu và mấy thầy giúp vui, tôi từ giả ra về, về tới Long-Giang nghe có tiếng đồn ca, M. Nhi với tôi biểu ngừng xe ghé lại.

CỬU-LONG-GIANG

Bước vào tữ-lầu, thấy ngoài còn ngồi mười vị Langsa, trong ước ba mươi tữ khách. Coi lại trong hàng tữ khách đều là tay quan hàm chức sắc, ngồi yếm liềm mà lòng tiếng ca nhi, hỏi nay sao lại có đờn, chủ tiệm đáp rằng: Vì nghĩa M. Sự mới đến đây, nên đòi gia nhật lên giầy trợ hứng. Nói rồi chủ tiệm liền nắm tay tôi và M. Sự cho hai dặng ra mắt nhau, tôi lấy làm may mà làm quen cùng M. Sự. M. Sự đây là Thông-phán Tòa tỉnh Sóc-trang, người diện mạo khôi ngô, tánh tình thuần hậu.

Ngồi lại uống rượu nghe đờn; Mát mẽ dữ a! Đờn khi chói rạng ngời, quạt mây quây vụt vụt, Canh khuya đờn trời khức, hai Nhiều ca tới lúc Giang-Nam, sang qua khúc Hoàng-Cầu, tiết thay, hết giờ lầu đóng cửa.

TÀI-TỬ NỮ-CA

Việc sáhn tài hai bạn — vẫn biết M. Cao-quyinh-Cu và mấy thầy đờn hay, song tôi không đem ra mà so sánh, xin đem tên mấy vị chánh nghệ mà thôi.

Cửu-Long-Giang

- Từ Triều.
Hai Nhiều ca... } Mười Lý.
Bảy Đồng.

Nam-Hồng-Phát:

- Ba Đắt ca... } Bảy Vô.
Năm Lưu ca... } Hai Khánh.

Cây Tiêu mười Lý tươi — Hai Khánh thổi dũ bản theo điệu — Bảy Vô dờn cò tươi — Bảy Đồng đờn Độc thiết tươi — Tư Triều đờn kim đờn oán tươi.

NỮ-CA

Ba Đắt vẫn là tay mở dặng ca xướng có mười lăm năm nay, lẽ nào tữ khách cùng khán quan lục-châu không rõ là ca hay bực nhứt, hai Nhiều khó mà sánh kiếp.

Còn e chổ sơ, nên tôi sáng lòng thâu nạp các bài nghịch luận.

Da-vàng ôi da-vàng,
Đồng bang hỏi đồng bang,
Vân-minh đã khai nẻo,
Thương-mãi kiếp mở dặng,
Bên kia Nam-Hồng-Phát,
Đàng nọ Cửu-Long-Giang,
Đâu cũng tiền cũng rượu,
Mặt tình chơn hèn sáng.

CHÍ-HIẾN.

Nguyễn-tân-Thành

TIỆM CUA TẠI CAI-LẬY HẠT MYTHO VÀ TIỆM CUA TẠI BẾN-LỐC HẠT CHOLON. Kính cùng chư quý vị trong lục châu dặng rỏ: Tôi có làm cây tại Bào-chánh, những là: bó sứt, cột cắt nhà, cây cãm-xe cãm-lai, gỗ, sao, bời-lời, gạo, dầu, bàng-lãng (thao-lao) đủ các sắc. Quý vị trong lục châu có dùng đặt trọn cấp gỗ, hoặc đình, chùa, miếu và nhà bao lớn cũng có đủ, hay là đặt trọn đàn trò, cũng là đặt cắt cho thành thì tôi cũng lãnh theo ý; vậy xin viết thơ cho tôi mà thương nghĩ. Tôi sẽ trả lời lập tức và định giá nhẹ mà cây lại tinh hảo.

NGUYỄN-HÙNG-QUÊ
CHỮ TIỆM CUA BẾN-LỐC.

LỜI RAO

Gia-Long phục quốc trọn bộ in vira rồi, có nhiều tích lạ, lại thêm có nhiều cái hình rất khéo. Ấy là truyện sử của Đại-nam ta, nên mua coi cho biết tông-giọng ta cũng có nhiều đấng anh hùng lấy lòng trung cang nghĩa khí mà phó vua giúp nước. Sáu cất rưỡi một bộ, bán tại nhà bán sách J. Viêt Saigon.

KHÁCH THUYỀN NHỰT-BỒN

N. C. M. Đ. đã báo tin rằng ngày mồng 8 tháng năm tây chiến thuyền Nhựt-bồn Aso và Sooya dờn Saigon.

Đùng ngày mồng tám lòi chín giờ rưỡi ban mai, hai chiếc chiến thuyền Nhựt-bồn tới sông Saigon, trên có rút cờ hiệu quân Thủy-sur Chisaka.

Tàu bòn ông khói, xung lên ngui ngúi khói đen, sơn màu sắt, coi dản tốt và chắc chắn vô cùng, hai bên tri súng đồng, lớp ngó trước lớp ngó sau, mọi việc an bài, sáng dưng cơn chinh chiến.

Khi chiếc Aso chạy ngang qua chiến thuyền tại bên, nhạ mừng chập trở, tỏ dẫu vui chủ khách mừng nhau; chạy qua khỏi trại Thần cơ Saigon, chiếc Aso mới quai đầu lại dựa vào cầu tàu.

Tới mười giờ, chiếc Sooya mới ló cột cờ, tới nơi cũng chạy qua các chiến thuyền Saigon rồi mới quai lại dựa vào cầu tàu kể đó.

Khi chiến thuyền Nhựt-bồn dặng xáng neo, thì trên bờ thiên hạ dờng dờn, đứng dài theo mé sông, chẳng nệ ánh quán hóng, bên lòng dờn. Có quan Phó-tổng binh thủy là ông Rouvier, quan hầu của quan Đê-độc thủy-quân, quan thầy thuộc Poncet, thuộc đạo, ông Saliège Sĩ-thần Nhựt-bồn, quan bói sứ Nhựt-bồn đi với một ít vi.

Mười giờ rưỡi, lính mịch-lô bơi thuyền dựa thang cầu tàu chực rước các quan tiếp khách. Ông Rouvier ông Poncet ông Sa-

liège với quan Bói-sứ bước xuống thuyền bơi ra cập tàu, có quan Thủy-sur Chisaka với quan Đê-độc Koyamada chực rước.

Quan Phó-tổng binh thủy Rouvier nói tiếng Nhựt-bồn thiết giới, chủ khách măng rỏ đàm đạo đôi hồi rồi ông Rouvier giả từ trở về bòn trại.

Tới 11 giờ trưa, quan Đê-Độc thủy là ông Fatou mới dờn tiếp khách đi có ông Rouvier với ông Carpentier hộ tủng; bước xuống thuyền thủy-quân Nhựt-bồn lấy lễ binh mà tiếp măng, đoạn quan Thủy-Sur Chisaka mới ra nghinh tiếp. Đôi dặng đàm đạo xem rất hậu tình.

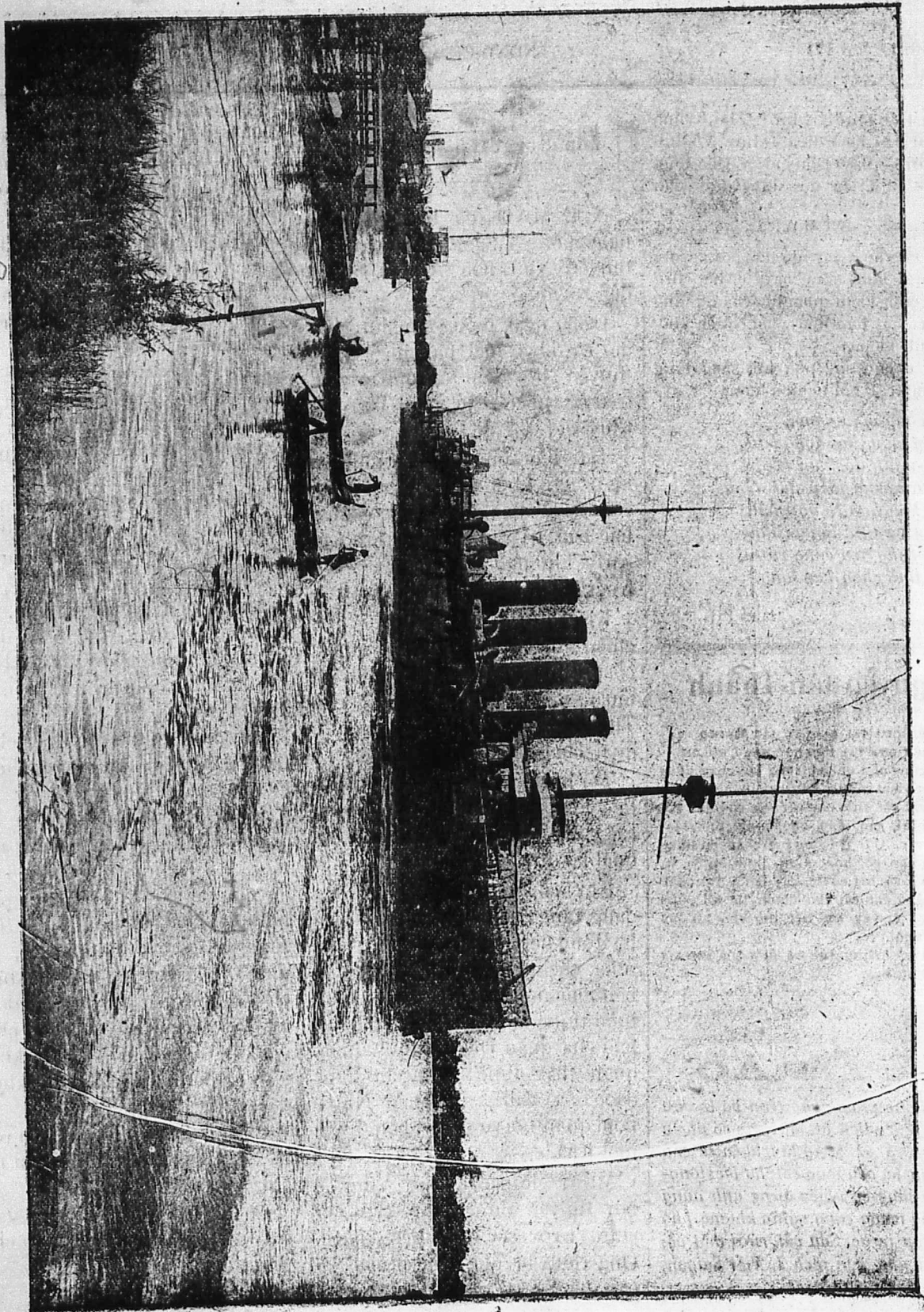
Mười một giờ mười lăm, việc nghinh tiếp xong xuôi, thủy quân Nhựt-bồn mới lo kéo vãi che bóng nhựt; còn chiến kỳ rút trên cột bướm đều hạ.

Bá tánh chực coi thầy chiến thuyền Nhựt-bồn vào ếm đều lấy làm lạ mà hỏi nhau vì có nào nghinh tiếp chiến thuyền hòa quốc mà không có tiếng súng như mọi khi? Đều hỏi ấy chẳng lạ và lấy làm dễ mà trả lời. Theo phép binh, hễ khách thoàn tới nổi tiếng súng chào, tức thì đáp lễ, làm như vậy là Đờng cơn thái bình, chớ như lóng náy không dặng, tứ phương nổi giặc, Saigon chiến địa lập rỏ, cho nên việc tiếp khách lấy nhạc làm đầu, tiếng súng không dặng nổi.

Chiến thuyền Nhựt-bồn đậu tại Saigon tới bữa mười hai mới giờ neo trở lại.

Có họa hình chiếc Sooya ở trương 16. Tuần tới họa hình chiếc Aso.

Hình này chụp khi thuyền xàng neo rồi. Chiếc Sooya đóng rồi năm 1899, bề dài 443 thước (mười bước tính 0 m 33) chỗ ngồi sáu triệu năm trăm ngàn cân tây, sức chạy mau hơn 22 neuds mỗi giờ, trị 12 vĩ súng 152, 10 vĩ 76, bình hiện 37 vĩ tương và 650 vĩ phó tương.

Chiến thuyền Nhứt-bôn hiệu le Sooya thường cơ quan Thủy-sư Chisaka.

NÔNG-CỔ-MÍN-DÀM

Mardi 11 Mai 1915

Trị bệnh đau lậu rất nghiêm

DÙNG THỬ THUỐC

Santal Monal au bleu de Méthylène

Thuốc SANTAL MONAL để trị bệnh đau lậu hay hơn các thứ thuốc. Thuốc này bào chế rất kỹ, dùng những vị tinh hảo, có thứ « Bleu de Méthylène » và mù cây bạch đàn. Dầu tí vị yếu thể nào, uống thuốc này cũng dặng, không sao. Có những lời tăng khen của các quan lương-y đủ xữ, nên rõ thiệt thuốc này là hay. Thuốc SANTAL MONAL trị lành bệnh, làm cho khỏi đau đớn.

Cách dùng

Đường tiểu tiện có đau, thì uống mỗi ngày từ sáu tới tám viên, uống mỗi lần là 2 viên, mười lăm phút trước khi ăn, hay là hai giờ sau khi ăn rồi, và phải chờ trong lúc dùng thuốc này, thì đừng có uống rượu.

Thuốc SANTAL MONAL trừ tuyệt các thứ bệnh lậu bất kỳ nặng nhẹ, bệnh sưng bong bóng, sưng đường tiểu tiện, vãn vãn. Phải biết trước rằng: Người bệnh dùng thử thuốc này thì đi tiểu ra nước xanh. Mỗi vs thuốc có nhãn có dấu ký tên của « Frères Monal » thì mới là thiệt.

Trữ bán tại tiệm thuốc ông

H. DE MARI và F. LAURENS, kẻ vị cho ông MOLINIER
PHARMACIE NORMALE ở SAIGON và CHOLON

CHU' HU' BÀ TON

Dầu bởi bệnh hoạn mà hư mà tổn hoặc bởi cơ khác mà liệt mà lão, thì cũng một cách trị mà thôi. Máu hư gân hoại thì phải dùng vị thuốc bổ huyết bổ can mà trị mới hết bệnh. Khi mình mua thuốc Pilules Pink mà uống thì chẳng những là đã bệnh mà lại ít tổn tiền. Và lại thiên hạ người ta đã uống lành bệnh thiên số rồi, nay mình uống cũng sẽ chắc lành mạnh. Chớ như mình mua thuốc giờ mà uống, thì bệnh đã chẳng lành, mà phải mất tiền, tiền hết tật còn lây làm thậm ực. Thuốc hoàn Pilules Pink trị bệnh dễ như trở tay, vì nó đã trị được bệnh hàng-nhiệt-vàng-lai vàng vàng úa úa v. v. cũng là các bệnh liệt nhược thì mấy bệnh sơ sơ nó trị như thần. Và lại thuốc này dễ uống rẻ tiền mà mau lành bệnh.

PILULES PINK

BỔ HOÀN LINH ĐƠN.

Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 17 quan 50

Bán tại nhà thuốc NOLAN LE SAIGON đường CATINAT và D'ORMAY
CHOLON đường MARINS số 232

TỰ-BÌNH-ĐƯỜNG

Bến-tre n° 6. Rue đường Chợ

Cáo cùng chữ qui ông qui bà đặng hay, tại tiệm tôi có tân chế đặng mấy món thuốc này, trong Lục-Châu, nhiều người dùng lắm. Thật là hiệu nghiệm. Nay tôi xin tỏ cùng qui ông qui bà, như muốn dùng xin viết thư đến tôi, thì tôi sẽ gửi đến mau mau lại cho tức thì!!!

Những mấy món thuốc tôi xin kể ra dưới đây :

HOÀN KIM TÂN

Thuốc này trị hết thầy mây bệnh đau lậu, bất luận đau lâu hay là mới. Có mù hay là không, có ké hay là không có ké, hoặc là trước khi bị bệnh sang độc, mà sau cứ có mù hoài, hay là đã lành rồi mà đường tiểu tiện không được thông. Tuy là mới phát trong một hai bữa, nó sưng lên mà đau mà rát, đi tiểu không thông cũng là uống được. Bất luận đờn ông đờn bà có bệnh như vậy, mà dùng thuốc này thì hay lắm, (KỶ THAI), như bệnh nhẹ thì một ngày một đêm uống hai ba lần. Bệnh nặng thì một ngày một đêm uống 3, 4 lần, nẫu vị *tật-giấy* với vị *tim bực* mà uống với thuốc.

Cữ mờ, và đờn-khô.

1 gói 0 \$ 50 1 hộp 12 gói 5 \$ 00

KHÔNG BÁN LẺ

VÔ ƯU TÂN

Thuốc này chủ trị hết thầy mây bệnh huê liễu, tục kêu là CỘT KHÍ LẬU MÁU, khô khan nóng này, nhưc tay nhưc chơn, mỗi mết trong mình, hoặc là phát ra nhưc đầu, nghẹt mũi, sưng lỏng tay, lỏng chùng, hoặc là mọc mụt trong mình, hoặc lớn hoặc nhỏ, làm cho đau nhưc lắm. Từ một hai tháng mà lên đến một hai năm, cũng đều uống đặng hết thầy, thật là hiệu nghiệm lắm, (KỶ THAI) 5 giờ sáng uống 1 liều, uống với nước nóng.

Cữ thịt rửa, thịt ngỗng, thịt lương.

1 gói 0 \$ 50 1 hộp 12 gói 5 \$ 00

KHÔNG BÁN LẺ

SOCIÉTÉ NAM-HỒNG-PHÁT

Ở GÓC ĐƯỜNG d'ADRAN số 144-116 VÀ ĐƯỜNG HAMELIN 23-25 NGANG TÒA TÂN-ĐÁO

Bán xe máy đạp hiệu tốt và đủ đồ phụ tùng

Bán đèn hiệu TITO-LANDI

Đèn này sáng lắm mà lại ít hao dầu và có bán đồ phụ tùng

BÁN ĐỦ CÁC THỨ RƯỢU TÂY

Có cho mượn phòng ngủ rộng mát thấp đèn khi, giường tốt nệm gối sạch sẽ.

Sửa xe máy, sửa các thứ đèn và các thứ máy.

Ở Lục-châu chữ vị muốn mua vật chi xin gửi thư thương nghị.

HUYNH-HUỆ, ký.

Chủ tiệm.

NAM-DÔNG-HƯNG

N° 74, Rue d'ESPAGNE (en face des Halles Centrales) Saigon

Kính cùng lương bằng cổ hữu trong Lục-châu rõ: tiệm tôi tại đường Borese nay tôi dời về tại chợ mới Saigon, đường d'Espagne số 74, sửa hiệu lại là Nam-dông-Hưng, tiệm này bán đủ các thứ hàng thô, hàng tây; đồ đen thì nhuộm rùng thợ Cao-lãnh và thợ Gò-vấp; lãnh, nhiều, vải, xiêm hàng bắc-thảo, châu xá, cachemire, cũng có bán các thứ vải đen tây, mền, nón tây, dù tây, giày thêu rất tốt, rượu tây rượu Godlaeau giá rẻ hơn các nơi và đủ đồ gia-vi của phương-tây. Vậy xin Lục-châu, vị nào muốn dùng vật chi đến tại tiệm tôi giá đã rõ, mà lại giúp cho người đồng-bang nên việc, hay là gửi thư cho tôi, thì tôi sẽ gửi đồ lại liền, đến tại nhà giấy thép trả tiền rồi lãnh đồ rất tiện, đã khỏi tốn hao số phí, mà đồ Saigon tôi liê cho các ông dùng; còn mấy vị ở xa mua vật chi ở Saigon, hay là muốn rõ giá cả hàng hóa, xin gửi thư cho tôi thì tôi sẽ làm y như ý các ông muốn.

PHAN-VÂN-CỬ.

Thuốc PURGYL

LÀ THUỐC XỎ, THUỐC RỬA RUỘT HAY NHƯT

Thuốc Purgyl, là thuốc bào chế trội hơn các thứ thuốc xổ người ta dùng bây giờ. — Thuốc này chế ra từ hườn nhỏ gọn gàng, dễ dùng lại ngon. — Thuốc này dẫn điếu dàng nếu dùng nó bất kỳ giờ nào

cũng đặng, đầu sau bữa ăn cũng tốt, vì nó làm cho mau tiêu hóa.

Dùng nó thì xổ ra những đó chẳng hay tiêu, và sửa lại căn bản tỷ vị người muốn cho sức khoẻ trong mình. Tỷ vị hư, hay là chẳng tiêu hóa cho tốt, ấy là nơi tích trữ đó độc. Bệnh bón thì hay sinh ra chứng bệnh đau bao tử, đau gan, đau trái tim, sanh ghê chốc, nhưc đầu v. v. Dùng nó thì khỏi hết các chứng bệnh ấy.

Thuốc Purgyl thật là vô song, vì nó làm cho kẻ dùng nó đặng đại tiện có giờ khác, lại nó dẫn lệ lỏng và lại linh nghiệm nữa, dùng thuốc này lâu không ghiến.

Thuốc Purgyl trị bệnh bón nhưt hạng, vì nó sửa tỷ vị cho ra tốt; trị bệnh sảng sốt, cũng cứu khỏi rét da vàng. Người đau gan, bao tử, bị tiêu, nhưc đầu dùng nó rất nên hữu ích. Thuốc này rất cần cấp cho những kẻ đau mà muốn xổ nhiều lần, lại cũng cần cho người đau gan phổi, đau đàng tiểu tiện đau gân cốt, tê bại, kiết hạ lợi, đau bịnh hay lây... Đờn bà sanh đẻ, hay là nuôi con thơ dùng nó cũng tốt. Con trẻ ưa dùng thuốc này như vật thực quý vậy.

Giá là bảy cát rưỡi một hộp.

Bán tại nhà thuốc NORMALE

SAIGON đường CATINAT và d'ORMAY

CHOLON đường MARINS số 232

Thuốc trường sanh hiệu là ELIXIR GODINEAU

Thần hiệu bổ gân cốt, cho sức mạnh lại một cách lạ thường, tuổi nào uống cũng đặng, không cần bỏ chi.

Tuổi già thoát thoát đờn mau, sức lực một ngày một giảm phải lo phương chi, tính phương chi mà chông cự lại kéo già rấp và làm sao cho mình hưởng đặng ngày xuân cho giải.

Các vị đờ vương Đông-phang hằng lo kiếm thứ thuốc trường sanh, cao giá bao nhiêu chẳng nài. Tại tiệm thuốc của chúng tôi có thứ thuốc trường sanh này, bày lâu nay chưa phở ông Tây, Nam, đều nhờ lắm, hiệu là Elixir Godineau. Người tuổi cao yếu đuối uống vô rồi có sức lực lại như hồi thanh niên. Con nít liệt nhược, đờn bà mất máu những người mệt nhọc, hề dùng thuốc thần hiệu này vô rồi thì ấy là chắc gặp phương tiện mà thuyên bịnh. Knáp cả thể gian, xứ nào cũng có bán thuốc Elixir Godineau, người Annam có muốn dùng thuốc ấy, xin phải do nơi nhà bán thuốc của ta hiệu là PHARMACIE NORMALE vị ta mới sĩ thuốc châu bấu ấy tại kinh thành Paris.

Mỗi ve có gắn theo một cuốn sách có ích mà dạy các điều cần biết

Giá một ve: 8 \$ 10

ba ve là 22 \$ 50

THUỐC VITAL GIRARD

BỔ HUYẾT LÀM CHO MẠNH GÂN CỐT

Thứ thuốc này làm ra một thứ rượu uống rất đẹp miệng. Những người nào đau yếu, những kẻ bị ho lao, mất máu, yếu ớt, bộ đã đuối, uống vào thì dựng sức mạnh.

Đàn bà có thai cùng con nít từ 10 tuổi uống nó thì hữu ích lắm, thêm sức lực.

Đàn bà mà đường kinh trời sụt hay là tới kỳ có đường kinh mà hay sanh chứng, 15 ngày trước khi có ý, uống nó vô thì rất hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG : Cho con nít : Một muỗng café mỗi ngày, pha với một miếng nước, trước khi ăn cơm sớm mai.

Người lớn : Một muỗng café có pha nước trước mỗi bữa ăn. Uống một ngày chừng hai ba lần.

Trừ bán trong cõi Đông-dương tại tiệm thuốc *Pharmacie Normale* ở Sài-gòn và Chợ-lớn, của ông *L. de MARI* và ông *F. LAURENS*, bác sĩ y khoa.

THUỐC HIỆU Véritable Extractum Carnis

CỦA
ÔNG LƯƠNG-Y BROWN BẢO CHẾ
ĐỂ TRỊ BỆNH MÁU XANH XÀO

Bệnh này thường có trong những xứ nóng nực. Người sanh tại xứ cùng kẻ ngoại quốc cũng thường bị. Ấy cũng tại thiếu huyết mà ra, những người bị chứng này thì môi và mí con mắt xanh tái, không có chút máu hay mệt nhọc, đau gân cốt, không muốn ăn, ăn vô thì không tiêu. Xưa nay có bày nhiều thứ thuốc mà trị chứng ấy. Nhưng mà trị đã lâu mà không thấy hiệu. Nay mới bào chế một thứ thuốc mới rất hay, lấy máu bò tinh anh làm ra một thứ thuốc hiệu là **VÉRITABLE EXTRACTUM CARNIS**. Cách dùng về người lớn : Mỗi ngày 3 muỗng soupe, sau khi ăn cơm rồi. Có pha một chút nước nấu sôi để cho nguội hay là nước mới. Con nít trên 10 tuổi uống 2 muỗng soupe, từ 3 tuổi sắp lên, uống 2 muỗng café. Như có uống trội thêm thì không hại gì.

Giá một ve lớn 4 \$ 00, nửa ve 2 \$ 20. Tiệm *Pharmacie Normale*, ở Sài-gòn đường *Catinat* và Chợ-lớn đường *Marins*, có bán thuốc này mà thôi.

DẦU ESSENCE DE MENTHE

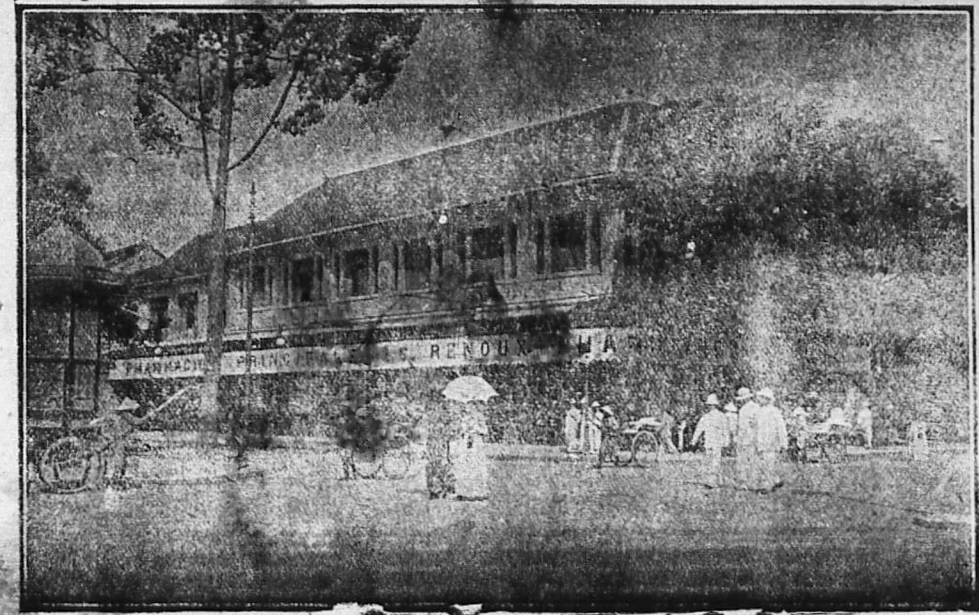

Xin hãy coi cái nhãn này kẻo lầm. Mỗi khi mua dầu menthe, thì lựa thứ hiệu nhãn này bởi vì là thứ thượng hạng. Nếu người buôn bán đưa thứ nhãn khác thì đừng

lấy, mua thứ mình đã biết tốt thì khỏi lầm.

Tòa Sài-gòn năm ngoái đã có phạt hai người giả nhãn này mà gạt thiên hạ. Thường những món chi thượng hạng thì họ hay bắt chước. Mỗi ve giá là 0 \$ 25, mua 12 veặng thêm một ve.

Muốn mua sỉ nhiều thì hỏi giá tại tiệm *PHARMACIE NORMALE* Sài-gòn hay là *Chợ-lớn*.

SAIGON Thượng Đẳng Dược Phòng G. RENOUX

NHỰT HẠNG BẢO TÈ SU, NGANG RÁP HÁT LANGSA
Tiệm cũ *HOLBÉ*, sáng tạo trong năm 1865

Tiệm này cổ cựu và to hơn hết các tiệm trong quần hạt
Cuộc dọn dẹp bảo chế y như các tiệm thuốc to trong thời tại PARIS

BẤT NHI GIÁ

Thuốc men, và các món đồ khác bán trong tiệm đều là đồ nhưt hảo hạng. Trừ đây tiệm, mà mỗi kỳ tàu đều có chở qua luôn luôn.
Đồ hóa-học, thuốc men để dùng bán trong tiệm thuốc, đồ dùng về kỹ nghệ, về nghề, chụp hình, dược thảo, đồ bó gít, và đồ phụ tùng theo tiệm thuốc, kiến, chai, ly trong sở thiết-nghiệm, máy châm-chít, ấu-nhi-khoa, thi-học và cực-chuẩn-túc-chi-co-khi. Bán đủ các thứ đồ dùng trong nhà thương, nhà bệnh v. v.
Rương sắt bó theo tàu, dùng trong nhà vườn, nhà ruộng, xe hơi v. v.
Đồ máy làm thuốc hoàn, thuốc tễ. Thiết nghiệm phân giải theo cách hóa-học để tìm kiếm vi trùng và phân giải hàng hóa, dọn đồ bó gít và thuốc trừ độc, chuyên-môn. THUỐC HIỆU CHỮ **R** CỦA ÔNG LƯƠNG-Y HOLBÉ BẢO CHẾ MÀ TRỊ BỆNH HÚT Á-PHIỆN.
Đồ hương-vị về cuộc vệ-sanh. Bán đủ các thứ đồ để chụp hình. Bán sỉ và bán lẻ.
TIỆM THUỐC TẠI CHỢ-LỚN HIỆU LÀ PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG NGANG NHÀ GIẤY XE LỬA.
Giấy thép nói tiệm SAIGON, 215. — Giấy thép nói tiệm CHỢ-LỚN, 336.
Mỗi lần mua thuốc phải coi cái nhãn hiệu, đã núp tại tòa cửa: chứng y theo luật.
Hãy viết thư mà xin sách được-tánh-lược-biên bằng chữ quốc-ngữ và chữ nho, và sách riêng nói giá cả đồ chụp hình.

Société Industrielle de Cochinchine

(Nam-kỳ Công-nghệ-Hội)

Ở ĐƯỜNG CHASSELOUP-LAUBAT MÔN BÀI SỐ 13. — SAIGON

Phòng việc tại đường L'ENTREPOT môn bài số 4. — PARIS

Thay mặt cho Hãng làm vỏ xe hiệu MICHELIN

HÀNG NÀY CHẾ TẠO XE-KÉO

Thượng hạng, nhẹ nhàn, cả thày làm bằng ALUMINIUM

Xe-kéo bằng thép uốn cong vòng

CÓ ĐEM KIỂU ĐEN TÒA CẦU CHỨNG

Tại hàng này có bán đủ đồ phụ tùng xe-kéo

XE MÁY HIỆU ROCHET VÀ ALBERT

ĐỒ PHỤ TÙNG VÀ ĐỒ TỪ MÓN

Bán sỉ — Bán mớ — Bán lẻ

Saigon. — Imp. S. MONTÉGOUT.

Imp. S. MONTÉGOUT

Le Directeur Gérant: L. HELOURY

NÔNG-CÔ-MÍN-ĐÀM

ĐƯỜNG PELLERIN, SỐ 140, SAIGON

農賈茗談

CAUSERIES SUR L'AGRICULTURE ET LE COMMERCE

ORGANE DES INTÉRÊTS FRANCO-ANNAIMITES

MỖI TUẦN LÈ RA NGÀY THỨ BA

GIA BẠN NHỰT BÌNH

Trọn một năm..... 5 \$ 00

Sáu tháng..... 3 \$ 00

Mỗi một số..... 0 \$ 15

Chủ nhen: CANAVAGGIO

Tổng-Lý: L. HELOURY

NGUYỄN-KIM ĐÌNH

ANNONCES

ANNONCES LÉGALES

Tarif très réduit

Nhà việc rao buôn bán xin giới thiệu

thương nghị, giá rẻ lắm.

MỤC LỤC

- 1° Canh nông chương pháp.
- 2° Âu-châu binh cách.
- 3° Biểu tấu hồi trào.
- 4° Sa-tràng diễn thuyết.
- 5° Nhứt-bôn.
- 6° Nam-kỳ thời sự.
- 7° Công văn lược lục.
- 8° Ngày tàn diệt rươi áp-sanh.
- 9° Thi tập.

- 10° Học đường đường chánh.
- 11° Đồ bác học.
- 12° Thân thể luận.
- 13° Phòng tinh bệnh chứng.
- 14° Vườn huê hồng phát.
- 15° Thế tình.
- 16° Hí tin.
- 17° Ai tin.
- 18° Đạo ngộ ác thú.

Cấm nhắc rứt các bài trong báo mà đem chỗ khác hoặc in ra làm nguyên bản.

Có bán lẻ tại tiệm: Nhơn-Lợi, 301 quai Mytho Bình-Tây, tiệm may Lê-quê-Hương, 104 Boulevard Bonnard, tiệm Lục-tinh-khách-sạn, tiệm Nam-hồng-phát và tiệm sách J. Viêt Saigon. Lục-tinh nơi nhà chữ vị Thông-tin. Bentre: tiệm sách quan một Nho.

SAIGON. — IMP. MODERNE S. MONTÉGOUT.

IMP. MODERNE S. MONTÉGOUT

VẢI ĐEN VÀ VẢI TAM CÔNG

VAN-HOÀ

CỦA TIỆM BIỆT

VAN-XUÂN-LONG

Chợ-lớn, đường Huế-Viên, số 19

SAIGON

Cũng chữ quới khách rở

Từ năm 1897 tại tiệm tôi có nhuộm vải đen và vải tam công, dùng thứ vải tốt mà nhuộm cho đều màu nó tối tươi, dầu mưa hàng cũng chẳng phai, giặt thế nào cũng không trở. Sánh với các thứ vải bán nơi tiệm khác thì nó tốt hơn xa lắm. Chữ quới khách trong Lục-trình đều rõ biết.

Nay tôi lại ráng công làm cho hơn khi trước và lại bán giá rẻ hơn. Tôi muốn cho hiệu tiệm tôi rạng danh, chẳng phải là lo cần lợi mà thôi.

Xin các quới khách chiều có mua thử mà dùng thì mới rõ biết là sự thật.

Cũng có kẻ giả mạo hiệu vải của tôi nên tôi phải làm giấy riêng mà để trong vải này có hình con cá « kim ngư » màu xanh và lại có hình của tôi ăn hành, để chữ quới khách xem tướng mà khỏi lầm sự giả mạo.

VAN-XUÂN-LONG, kính.

啟者本號精染烏布及三紅布等類，洗不變色，與市上不同。近來有蓋白粉印，並有鐵印，內標為記。諸君光顧，請認日煬特加金魚標為記。內外標庶不致誤。和染坊謹白。

NAM-NGUYEN-LOI

PHÒNG NGŨ VÀ TIỆM CÚP TÓC

Đường số 89 môn bài số 89 SAIGON

Kính cũng chữ quới vị trong Lục-châu đăng rở. Nay tôi có làm cây tại Xuân-lộc, nào là cột cái nhà, be, sọc đá thứ, bằng cây điều mộc, (sáo, gỗ, chàm-lai, càm-xe).

Xin chữ vị có cần đăng mấy thứ kẻ trên đây, viết thư cho tôi mà thương nghị, tôi lấy làm vui mừng mà trả lời, định giá nhẹ mà cây lại tinh hảo.

HUYỀN-VĂN-NHUNG.

TIỆM KHÁC CON ĐÁU

Kính trình cũng chữ quới vị. Tôi có lập tiệm Con Đấu bằng đồng cùng các loại kim-khí khác. Chữ quới vị ai muốn dùng kiểu nào, tôi sẽ làm cho vừa ý.

Cravure Artistique et Commerciale

TANG-VĂN-PHA

GRAVEUR

SAIGON, Rue d'Espagne N° 81, SAIGON

TIỆM MAY

mà bán hàng lâu

Kính mời Chữ-quới có trong Thành-phố cũng các đồng hào làm Quới-khách Lục-châu chữ Quới-vị muốn dùng may xiêm áo cách kiểu thể nào, hay là mua xuyên lãnh hàng tàu, xin niềng thò đến giúp nhau lý thảo. Tiệm tôi có thợ Húc, cắt may đủ cách kiểu đương thời đúng; tiền công may và giá hàng giẻ đều nhẹ. Còn sự khéo vụng tôi chẳng dám khoe khoan quá lễ, xin đến may một lần thì rõ việc khéo không. Lời này là tâm một, xin Quới-có niệm tình, đến giúp nhau cho nên cuộc.

Mre NGUYỄN-HỮU-SANH

116, quai Arago-Chinois, gần gare xe lửa (Cao-Ông-Lương) SAIGON.

TIỆM THUỐC TÂY

HIỆU

Pharmacie Normale

Chủ tiệm là ông H. de MARI và ông F. LAURENS là nghiệp cho ông MOLINIER (hiệu cũ là tiệm F. BÉRENGUIER)

Tại bốn tiệm có bán đủ thứ thuốc hoàn, viên, lán, rượu nước cùng là bá thảo, máy chằm chít, đồ phụ tùng theo y-nghệ, nước suôi kim thạch, đồ bó gít.

Bốn tiệm có trữ si các thứ thuốc chuyên môn langsa và ngoại quốc.

Tiệm PHARMACIE NORMALE thiết là to trọng hơn các tiệm cả Đông-dương, từ thuở nay, danh bất hư truyền tại Nam-kỳ có thân chủ ở khắp Trung-kỳ, Cao-mên và Lào.

Tiệm PHARMACIE NORMALE ở đường Catinat môn bài số 89, có một tiệm nhánh tại Chợ-lớn.

Tiệm PHARMACIE NORMALE vẫn có một mình được vạn bản thuốc to langsa có hơn 100 tiệm rất lớn tại Chánh-quốc chọn cho vào vạn ấy.

Tiệm PHARMACIE NORMALE chịu thuốc cho sở Châu-thành Sài-gòn, Chợ-lớn, sở Thương-chánh và các tỉnh to Lục-châu cùng các hội Phước-thiện trong Nam-kỳ.

Tiệm PHARMACIE NORMALE bán ra nhiều lắm, nên có thuốc mới chờ qua luôn luôn.

Tiệm PHARMACIE NORMALE là tiệm có sắm đủ đồ, cuộc tiệc chụp hình, và một mình chịu đỡ ấy cho Nhà-nước.

Tiệm PHARMACIE NORMALE có sắm người để lo việc gửi thuốc trong các tỉnh rất tuy, làm việc kỹ càng nhận tạ.

Quản nhật trình Nông-Cô-Min-Dam, đường Pellerin, 110,

SAIGON (Thượng-lầu)

VÔ RA THÔNG THẢ

VỎ-XE HIỆU R. GUÉRY

Làm tại Saigon và dùng cao-su (Caoutchouc) NAM-KY

Vỏ xe máy (Tringles).....	3\$00
Vỏ xe máy (Talons).....	3 40
Ruột xe-máy.....	2 20
Vỏ xe kéo.....	8 00
Ruột xe kéo.....	3 50

Hàng ở tại đường Philippini. — Môn bài số 17 SAIGON

Ai ở Lục-châu gửi thơ mua món chi bản-hiệu sẽ gửi theo nhà thơ đem tiền đến đó lĩnh đồ.
Ai muốn xin sách để giá cả mỗi món thì bản-hiệu sẽ gửi cho lập tức.

La maison expédie partout en colis postaux contre remboursement. Mais les clients sont priés de joindre une certaine somme à la commande. Demander le catalogue qui sera expédié gratuitement.

MINH CÁO

Kinh Minh-thánh điển nghĩa, in lại lần thứ hai, tại chùa có 500 cuốn, phụ nhiều hiệu kinh Phật và bài thuốc rắn hiệu nghiệm. Và hai tuần lễ thì in rồi kinh Vĩnh-mạng (cũng kinh Ông) dịch 2 lớp nghĩa và phụ nhiều bài thuốc sanh sản. Và kinh Phổ-môn (Phật) 2 hiệu này in 4000 cuốn. Phát thì cho kẻ nghèo, chùa cũng chịu cho tiền có (timbres) mà gửi kinh, còn nhà có ăn, xin cúng lại dựng in thêm nữa, và có thơ một vị quý chức ở Bentré, nói có người ở Batri, không nghề làm ăn, con nhà danh giá, vào xóm phát kinh quyền tiên, dạy tôi rao cho chơ-vị từ-tâm rõ biết, kéo lăm mà cũng cho kẻ gian. Tôi không rành 1 phút mà ra khỏi chùa, duy có đi nhà in Saigon mà thôi, trảng tôi có hai cái theo, hồi nhỏ té vấp cạnh văng một lạng bên tả, xóc miến chén lòi thịt 1 vít bên hữu, có bình điếc, đi có kẻ tùy tùng, kéo xe nó cẳng, ở tại chùa, ai thành thì vô, tôi cũng không đem đến nhà ai mà nài ép! Công đầu dư mà đi khắp từ phương?? Kề ấy xưng mạo tên tôi, chẳng rõ kinh ấy nơi nào, có lẽ y mua với nhà in mới có, nên xin chơ-vị hảo tâm, có lòng làm phước, phải kỹ xét cho rành, kéo lăm tay gian lường gạt thì uống lăm, và cũng mang tiếng cho tôi.

Bienhoa, le 23 avril 1915.

Chùa Quan-dê.

Đệ-từ: MACH-QUẮC-THOẠI.

Certificat du contrôle n° 9. Bộ tại làng Tân-uyên, tổng Chánh-mỹ-trung.

Sirop Sédatif BERENGUIER au Bromoforme

TRỪ BỊNH HO THƯỜNG, HO LAO, HO TỒN HO HƯ PHỐI, THƯỜNG

Thuốc nước đường này mùi dịu dần, chữa bệnh chóng vánh chắc chắn. Dùng ba bốn muỗng lớn một ngày, uống riêng một mình nó hay là uống chung với nước trà hay là sữa nấu cho nóng. Uống như vậy thì hết bệnh ho lao, ho tồn. Uống sớm mai và chiều thì bớt bị ngọt hơi. Con nít trên năm tuổi mà thôi, uống một ngày một muỗng nhỏ, còn con nít nhỏ hơn, pha một muỗng nhỏ thuốc này vào ba muỗng nước cho nó uống một giờ hay là vài giờ một muỗng có pha nước như vậy.

Một ve : 1 \$ 20.

Trừ tại tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE Ông H. de MARI và F. LAURENS nối nghiệp cho ông MOLINER tại Sài-gòn-Chợ-lớn.

Le Laxatif dont l'effet est le plus rapide et le plus sûr c'est les Grains Celler

Souverains contre la constipation opiniâtre et ses fâcheuses conséquences : Hémorroïdes, Humeurs, Névralgies, Gastrites, Congestions, etc. La Boîte : 1 fr. 50

THUỐC TRI BÓN

Chứng này tuy là khi mới phát, coi lầy lết, mà nếu không lo trị thì sau nó biến sanh ra nhiều bệnh : Nhức đầu, chóng mặt, không biết đói, ăn không tiêu, miệng hôi hám. Làm cho tuyết hư, tui thường sanh ra ghê chốc khó chịu. Cũng có khi sanh bệnh nặng hơn nữa, như hư trường, đau gân, kiết. Chứng này có thuốc hoàn GRAINS CELLER trị nổi hay. Thứ thuốc này bảo chế bằng những thứ cây thân kiện, ai uống cũng được. Uống vô thì không có phả và không sanh chứng đau bụng, uống lâu chừng nào, càng tốt chừng ấy.

Uống như : Tối chừng đi ngủ, uống 1 hoàn, như không phỉ thì uống 2 hoàn, uống như vậy chừng 5, 6 bữa, rồi ngừng 5, 8 bữa sẽ uống lại. Như có thiệt khà, uống nửa hay là thôi cũng được. Con nít dưới 4 tuổi uống nửa hoàn, từ 10 tuổi sắp lên uống 1 hoàn.

Thuốc này giá một hộp 40 hoàn là 0 \$ 70. Có một mina uống thuốc Pharmacie Normale, ở Sài-gòn, đường Catinat và Chợ-lớn đường Marins có bán mà thôi.